

"GORUTZ" IZENENKO ARTISTA TALDEA

Eibarren, azken urte hoietan goraka etorren arte giroak bere bide berriak iriki ditu. Izan ere, Zuloaga eta Olabe-ren denboratik lo egoan arte kezka, eta ba dirudi azken bolaren kementsu iratzartu dala. Aspalditik ari ziren artista gazteak beren lanaz erakusketak antolatzen. Club Deportivo-aren eta S. C. R. Arrate-ren babespean urtero bi edo hiru erakusketa egin izan dira herriko semeentzat; eta maizago herbestekoeri tokia utzi.

Ekintza honek, bere ondorengo frutuz, nahi eta nahiezkoa zuen artea errealidadearen koplazalitik estetika berrien sorketazko mugera eramatea. Beti hala gertatu bait da.

Artista, bere barneko kezak egon ezinera bultzatzen, plastikaren bide berriak urratzeri jotzen du eta sorketa hartzen du helburu. Eta, Eibarren ere ezin zitekean bestera gertatu. Eta honekin, Eibarren, artean zorianeko bidetatik abiatu den erisia du. Honetan ez dugu dudarik, eta beren erabagiz Gorutz taldeak hartu duen bidea txalotu beharrean gara.

Lehenago talde orokorretik eten dira -artearen jokabidez eten dira, elkarren arteko adiskidetasunak autsi gabe-, eta bost lagunekoko talde berezi ba osatzen dute "Gorutz" izenez. Hauek betetzen dute talde: Paulino Larrañaga, Fernando Beorlegi, Iñaki Larrañaga, Mario Plaza eta Daniel Txopitea, beren adinezko ordenan.

"Gorutz" talde honek bere bultzatzaileok izan ditu, Eibarren artea aski heldua aurkitzen denez, kasik beharturik bai zouden hola-ko erabagi bat hartzeri, eta zenbait arte-zalaren kontseiluetatik aparte, Antxon Sarasqueta Pike's-eko zuzendaria batez ere.

Bostok, elkarren artean, berezko izatez eta formazioz nahikoa desberdin dira. Izan ere, ez dute elkarren antzerakoak izan beharrik, bakoitzak bere era eta bidea lantzen dute goranzko jo-mugetara. Eikarrek hiltzean, el-

karri laguntzea dakar: barnetikako kritikak egiteko, eskola librezko giroa indartzeko, erakusketak antolatzeko, eta abar. Eta horrela landu, bakoitza bere bidean eta bakoitzak bereetik urrullagoko bideak era esperimentalean aurreruntz urratuaz.

Beren lanak, eginia. Astelena izeneko snack-barrean edo Pike's-ko diskotekan jartzen dituzte. Deban Koldo Azpiazu antolazten ari den arte-eskolaren laguntzaile dira.

Hara taldea osatzen duten bereizkuntzak:

Paulino Larrañaga da taldeko zaharrena (edo nagusia). Eibarren esan ohi dan bezala), pintura eta zurean taillean egiten du. Adinak ere hortaratsen duelarik, gurtietan klasikoena da. Arteta eta euskal-eskola haren geroztikoen eraz ari da. Esku askarra benetan, eta bere lanak, ondo bukatuak baino gehiago gustatzen zaizkit erdiz bukatuak, zeren halakoa bait da bere traso bikorra, maiz lana bukatzean tapatzen duena. Kolore ilunak ditu, gorrixak edo urdinez inguruaz giroturik egiten dituenak hobea iduritzen zaigu. Ba diteke zureko tailletan dohain hobeekin agortzea. Estudio bat beretzat aparte jarri du. Bido-barrieta kalean, eta izan diteke hau bere kaltean, zeren bestegandik banatzen elkarren girotik urrutiratzeko arriskoa bait da.

Fernando Beorlegi, taldeko eskolatuena, saiakera berriekin zeharo arduratua, beti bide berrien kezak eraginda, urtetik urtera al-dakar. Bere azken saiok begien bistarako teknika era herrik estudiatzea da, pop-art eta pop-art-ik hasi eta harat abiatuaz. Bere lanak, buruzko nekearen pisua nabari du, eta bere temperamentuari ez dio honek kalterik egiten.

Iñaki Larrañaga, isilik baina optimismoz beterik ari da, bere lana abstrazio hutsa da, sentsibildadex beterik. Bere saiakerok aurrerapeneskoak ditu. Maiz, pinturarekin eskultu-

ra nahasten du, bere estetika berrien bilaketan.

Mariano Plazak, pintura eta eskultura egiten ditu. Lotsatia eta bere buruari gutxietsia da. Ez da artean eskolatua eta ez da ausartzen bere gisako bideetatik abiatzeri, eta ba du honetarako dohainik, sentsibildade handikoa denez, haur-girozko gauza fiñak egiten daki. Baina batez ere modelatzeko esku berezia du, eta gure iduriz honetara gehiago itzuli behar litzake.

Daniel Txopitea, gurtietan gasteena; kementsuena ere bai noski. Etorkizun zabaldu du bere aurrean. Adorerik etzaino falta. Badaki artearen berri, eta estudiatzen jarraitzeko gogo bizia du. Danetatik entregatuena da, eta, gainera, bide seguru batean goruntza ari da. Herriak ulertzeko erara lan egin nahi du, irudibidez jardunarren astrazioz inguratzen ditu irudiok. Bere sentimenezko idelak adierazteko koloreak eta hauek eramateko erak gama baten barnean giroturik agerrerrastan ditu. Ono ari da eta, hala ere, bere buruarentzat kontentatza gaitza da. Beretzat hobe, Honek erakusten bait digu artista gazteak etorkizun opor-tsua duela. Ona bada ere, frutu hoberik espero dugu beragandik.

"Gorutz" talde honek, Papei kaleko ganbarara batean du bere estudioa, Udaletxearena da (Alutamentuarena). Ona asko egiten diote toki txiki hori ustean, baina uste dugu hori baino toki handiago eta egokiago bat merezi dutela.

Bestealde, talde honek, been erakusketekin Eibartik irten beharra du. Beretariko batzuk parte hartu izan dute Donostia, Bilbo eta Gasteizko zenbait erakusketatan, sarituak ere sarri izan dira, baina beren indarra gartsuki agertzeko ordua dute, eta beharrezkoa zaie, talde bezala, hiri hoietan eta beste batzuetan erakusketak egitea; beren dohainak esagutzera emateko, mundu zabalera azaldu beharra dute, zeren profesionalik aski bada barterretan hauek baino askoz txarragoak direnak. Beti txoko zuloan jarduteak ez dio onik egiten artistari. Artistarentzat herriak altuena, mugarik gogorrena, bere herrikoa da; inor ez omen da profeta bere herrian.

JUAN SAN MARTIN